

[Undervisningsministeren.]

Medlem, for Skik at mene, at een god Tale er tilstrækkelig; naar den efterfølges af den Handling, som bør følge efter Talen, behøver den ikke at gentages. Jeg ved godt, at i det ærede Medlems Parti skal den eneste Tale gentages uafsladeligt. Det er ikke nødvendigt i vor Lejr. Naar man een Gang har sagt noget godt og rigtigt, staar det og gælder og behøver ikke at gentages Morgen, Middag og Aften.

Sagen ligger nu saaledes, at jeg den 24. Maj efter Forberedelse af min Forgænger nedsatte et Udvalg til at beskæftige sig med denne Sag, hvori alle de større Partier var repræsenteret, og dette Udvalg skal overveje, om Husholdningsskolerne — og da i hvilken Form — kan ligestilles med de andre, Landbrugsskoler og Folkehøjskoler. Jeg venter i meget nær Fremtid en Indstilling fra dette Udvalg; og saa vil Sagen naturligvis blive taget op til Overvejelse.

Det ærede Medlem Hr. Fisker omtalte et efter hans Mening uheldigt Forhold i Viborg Amt. Den samlede Amtsskoledirektion, som bestaar af samtlige Skoledirektioner i Amtet — en for hvert Provsti er der jo — er Budgetudvalg for Amtsskoleraadet, men et Mindretal paa 7 var her blevet sat fuldstændig til Side af et Flertal paa 9. Det ærede Medlem meddelte, at der i min højtærede Forgængers Tid, under Undervisningsminister Byskov, var indsendt en Klage derover, og den var afvist.

Det er ogsaa rigtigt. Efter Forhandling med Indenrigsministeriet meddelte Undervisningsministeriet, at man kunde ikke tage Hensyn til Klagen, fordi Forholdstalsvalg ikke kunde gennemføres i dette Tilfælde, da — som Folk, der kender disse Forhold, ved — Amtsskoleraadet kun vælger eet Medlem til hver lokal Skoledirektion, og hvor der kun er Tale om at vælge eet Medlem, kan Forholdstalsvalg ikke bringes i Anvendelse. Men der opstaar et urimeligt og uretfærdigt Forhold, thi Amtsskoleraadet suppleres bl. a. af Repræsentanter fra Købstæderne, og hvor disse er store nok og kan faa flere Medlemmer, dør vælges de da efter Forholdstal. Saa kommer der alligevel her en Situation; hvor et Flertal ganske hensynsløst sætter et Mindretal til Side.

Men praktisk vil det unægtelig ikke være let at finde en Ordning, thi vel kunde Amtsskoleraadet ved Valg af det ene Medlem til de enkelte Skoledirektioner — her er Tale om 6 i Viborg Amt — naturligvis vælge disse seks efter Forholdstalsvalg, samlet; men saa opstod Spørgsmaalet: hvor skal

saa Flertallets Medlemmer anbringes, og hvor skal Mindretallets Medlemmer anbringes? Det bliver ikke saa let at afgøre.

Hele Spørgsmaalet vil imidlertid blive taget op, naar Skoletilsynsloven kommer til Forhandling her i Rigsdagen. Undervisningsminister Fru Nina Bang foreslog, som bekendt, Skolekommissioner, der vælges ved Forholdstalsvalg af Kommunens Vælgere og tillige af Forældrene, og disse Skolekommissioner skulde saa igen efter Forholdstalsvalg vælge Flertallet af Skoledirektionens Medlemmer; dermed vilde Spørgsmaalet være løst.

Det ærede Medlem Hr. Vilhelm Rasmussen fremsatte en Række almindelige skolemæssige og pædagogiske Udtalelser. Jeg kunde desværre ikke den Aften være til Stede, da jeg for længst havde lovet mig ud til Foredrag i min Valgkreds, men jeg har i Rigsdagstidende med stor Interesse og Tilfredshed gennemlæst det ærede Medlems Udtalelser.

Jeg tror, det ærede Medlem har fuldkommen Ret i, at det var en Lykke for vort Land, at vi med Skolepligtens historisk talt tidlige Indførelse ved Skolelovene af 1814, der var en Frugt, en lidt sildig moden, en lidt forkrøbet Frugt efter 25 Aars Kommissionsarbejde, men dog en Frugt af den store Oplysningstids Bestræbelser — Kommissionen var jo nedsat i 1789, selve den franske Revolutions store Aar — jeg tror, det var en stor Lykke, at vi kom saa tidligt med, og at det har bidraget i saa høj Grad til den gode Folkeoplysning her i Danmark, ogsaa medvirket stærkt til vor hele økonomiske Fremgang.

Men jeg tror ligeledes, det ærede Medlem havde Ret i, at selv om man kan glæde sig derover, skal vi nu tage os i Agt for, at vi ikke bliver overfløjet; man skal aldrig slaa sig til Ro med det, der er vundet, og man skal aldrig give sig til at forherlige sig selv med en Lovprisning af, hvor herlig vidt man nu har bragt det. Der er Fare for, at Danmark med Hensyn til Skolevæsen og Folkeoplysning kan overfløjes af Nabolande som Sverige, Tyskland, ja, selv England begynder nu for Alvor at komme med.

Det ærede Medlem Hr. Vilhelm Rasmussen ønskede, netop til Fremme af en friere, fyldigere Udvikling af vor Skole, at de mange Cirkulærer, der mellem Aar og Dag er udstedt af Undervisningsministeriet, skulde tages op til Revision. Jeg har allerede i det halve Aar, jeg har siddet i min nuværende Stilling, haft rig Lejlighed til, i Anledning af mangfoldige Enkelttilfælde og ogsaa paa anden Maade, at fordybe mig i